

TAM TAM

MĚSÍČNÍK ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ V EXILU

ROČNÍK VI.

LEDEN

ČÍSLO
1979 5

Dobry start do noveho roku!

Osobní automobil VELOX /Praha-Karlín/ z r.1906
Jednoválcový motor pod sedadlem řidiče byl vodou
chlazený. Převod řetězem na jedno zadní kolo a dí-
ferenciálem na druhé. Max.rychlost 50 km/hod.

NÁŠ PODÍL NA DĚJINÁCH SVĚTOVÉHO MOTORISMU.

V r.1769 kapitán francouzského dělostřelectva Nikolaj Josef Cugnot dokončil stavbu svého prvního vozu bez koní, vlastní parního traktoru a dosáhl s ním "závratné" průměrné rychlosti 3,5km/h. a o rok později se zdokonalým typem 7,5 km/h. Tento rekord vydržel až do r.1801, kdy Angličan Richard Trevithick se svou parní tříkolkou, obsazenou 7 cestujícími, dosahuje rychlosti 10 km.

Můžeme být hrdí na to, že v bohatýrské epoše rodícího se automobilu je zlatým písmem zapsáno i nejedno české jméno. Především to byl Josef Božek, mechanik pražské polytechniky, který číslo 24.9.1815 v pražské Stromovce předvedl svůj skutečný parovůz.

Zcela samostatnou kapitolu v historii motorismu tvoří elektromobily. Je pozoruhodné, že první vůz na světě, který překonal hranici rychlosti 100 km/h, byl v r.1899 akumulátorový vůz, nazvaný svým konstruktérem a jezdcem Emilem Jenatzym, Belgičanem Jamaís Contete /Kikdy spokojena/. Mezi tvůrce elektromobilů patří rovněž příslušník našeho národa, Dr.Ing.František Křížík. Postavil první železniční akumulátorový motorový vůz, první elektrickou železnici z Tábora do Bechyně i první elektrickou lokomotivu.

Skutečným otcem automobilu je historií uznáván Etienne Lenoir, jehož motor je jedním z článků dlouhého řetězu, spojujícího první primitivní motor na střelný prach se skutečným prvním vozidlem, které po světě jezdilo poháněno spalovacím motorem.

A pak již do slavné éry přicházejí jména, která dodnes znějí v celém motoristickém světě : Karel Benz vytvořil elektromagnetické zapalování malým dynamem, vodní chlazení, vyřešil diferenciál a konstrukci vlastního vozu. Jeho motor byl vyroben i u nás a poháněl i náš první automobil - kopřivnického Presidenta /obrázek/.

Dalším jménem, které nelze pominout, je Gottlieb Daimler, jemuž úsilovně pomáhal mladší pomocník Maybach, později jeden z nejslavnějších německých konstruktérů. Zatímco Benz zkusil svůj motor na tříkolce, Daimler jako první zhotovil motorové kolo a v r.1886 první

čtyřkolový vůz s 4dobým dvouválcovým motorem do V.

V té době, kdy sestrojil v Americe tehdy ještě neznámý Henry Ford teprve model fungujícího čtyřdobého motoru, rozhodli se již u nás v Kopřivnici postavit svůj první automobil. Dnes je tamější Tatrovka světoznámá. Ovšem když tu v r.1853 Ignác Sustala se 2 kamarády založil malou dílničku na výrobu kočárů, sotva kdo mohl tušit, jaký závod pod Beskydami v budoucnu vyroste. Později se tu začly vyrábět i železniční vagóny.

Tady byl inženýry Rumplerem a Segetem a místry Svitákem a Kuchařem vyvinut náš první automobil President. Byl věnován rekouskému autoklubu a do Vídně na výstavu dojel po vlastní ose průměrnou rychlostí 22,6 km/hod.

Těžištěm čs.automobilového průmyslu je Mladá Boleslav, i když zde byl vyroben první automobil až o 8 let později. Kovář Václav Klement si našel dobrého společníka a skvělého odborníka Václava Laurína. Zřídili si v Boleslavi dílnu. Nejprve začali s jízdami koly, ale brzy se pustili do stavby motocyklu vlastní konstrukce. Aby zvýšili stabilitu stroje, umístili motor dolů do rámu /kde se zachoval dodnes/. Jejich stroj dosahoval rychlosti 50 km/h a došel jméno Slavia, s kterou slavní závodníci sklízeli jeden úspěch za druhým. Firma Laurín a Klement pracovala pak na prvním automobilu. Tak vznikl levný dvousedadlový "voiturett". Laurín a Klement dokončili též konstrukci svého prvního leteckého motoru. V r.1907 udivili Pražany prvním autobusem.

Prohlédněte si v klidu a tichu alespoň naše 2 obrázky. Stojí za přemýšlení. Na každé součástce ještě ucítíte laskavé ruce jejího tvůrce, který do ní vdechl život a nechal v ní kus svého srdce.

Jak si zahrajeme na sněhu? Takto: Jedno družstvo postaví velkého sněhuláka dvacet kroků vlevo od cesty, druhé dvacet kroků vpravo. Když je stavba dokončena, vedoucí pískne a v té chvíli se rozpoutá bitva lítá: každé družstvo se snaží rozbombardovat sněhuláka soupeřů a uchránit svého. Či sněhulák je dřív v rozvalinách, to družstvo prohrálo.

Jak si zahrajeme doma? Nadiktujeme hráčům 5 písmen. Kdo nejrychleji sestaví větu o pěti slovech, která budou začínat nadiktovanými písmeny? Zachovejte sled písmen, slovosled i logický smysl věty! Nejrychlejší hráč dostane 3 body, druhý 2, třetí 1 bod. Příště nadiktujte jiná písmena, počet můžete ovšem změnit.

Erbovní pověsti

vyprávějí nám sestry Hana a Klára K.

O HŘEBENU VE ŠTÍTĚ.

Dnes si povíme něco o tom, jak se dostal do štítu jednoho moravského rodu hřeben. Že tak hřeben nevypadá? Přečtete si však, co nám zachovala pověst.

Bylo to v dávných dobách. Moravský král si vyjel na hon do hlubokých lešů. Celý den lovil se svou družinou, zvěře bylo všude plno a vše se dařilo. Král, rozvášněn lovem, se hnál za zvěří cestou necestou a opojen úspěchem, nevšímal si ani kudy jede - a tak se octl daleko od svých. Den se pomalu chýlil ke konci a bylo třeba pomyslet na návrat. Ale kudy? Všude kolem dokola neproniknutelné houštiny a hluboké lesy, táhnoucí se všemi směry. Král zatroubil tedy na roh, aby dal znenamě svým mužům. Ale sň troubil jak chtěl, odbověď nepřicházela. Jen ozvěna mu vracela zpět jeho volání. Co dělat? Mezitím se už zešeřilo a smrákalo se čím dál tím víc. Nezbyde, než předkat noc v lese a ráno se pokusit najít cestu. Král byl však sám a nechtělo se mu zůstat jen tak v lese na pospas divoké zvěři. Tehdy bylo všude ještě plno vlků a sem tam rys, ba i medvěd se mohl ukázat, nemluvě o divokých kancích a zubrech. Proto se král rozhodl, dříve než rozdělá oheň, který by pak musel po celou noc udržovat, že se pokusí zjistit, není-li přece jen nablízku nějaké obydlí. Rozhlížel se všemi směry a opravdu! Jakoby viděl mezi stromy v dáles probleskovat světýlko. Třeba se mu to jen zdálo, nebo je to jen bludička, které se vznáší nad močály...

Opatrně tedy jel blíže a vidí: do tmy svítí okénko chatrče. Zaklepal tedy a zeptal se, zda by zde mohl přenocovat. V chaloupce bydlel ptáčník Velen. Chytil drobné ptáky a cvičil velké dravce - sokoly a jestřáby k lovu. Když uviděl cizího hosta, který mu řekl jen ^{to, že} zabloudil na lovu a nemůže nalézt cestu, pozval ho dovnitř, uchystal mu skromnou večeři a prosté lůžko. Král, unaven po celodenním honu, se výborně vyspal. Ráno ho Velen ještě umyl, učešal a vyprovodil ho kus cesty, aby mu ukázal kudy dál. Brzy bylo slyšet troubení. To králova družina hledala svého pána. a byla už blízko. Král poděkoval ptáčníku Velenovi za pohostinství a teprve teď mu řekl kdo je. Na památku této příhody i svého zachránění povýšil král Velena na rytíře a dal mu

do znaku právě ten hřeben, kterým ho Velen učesal.

Tak praví pověst. Že by se však tímto hřebenem, který vidíte na obrázku těžko mohl někdo učesat? Právě v tomto případě se jedná o pověst, vymyšlenou podle podoby znaku na štítě. Lidé, kteří si později už neuměli vysvětlit jaký je původ znaku na štítě a co vlastně znak znamená - a tedy jim špice, vybíhající vzhůru, připomínaly hřeben - vymysleli si dodatečně, jako vysvětlení pro sebe, tuto pověst.

Ve skutečnosti se však jedná o tak zvanou krokev - to je lomený pruh, vybíhající z obou stran od spodu štítu do špice, směřující uprostřed štítu vzhůru. Tady je krokev navíc ozdobena sedmi štíhlými špicemi, rovněž trčícími nahoru. Jiná moravská pověst tvrdí, že těch sedm špicí znamená vlastně sedm hlavních velkomoravských kmenů, které sjednotili Mojžířovci pod svou vládou, když vytvořili v 8. a 9. století svůj stát - říši Velkomoravskou. Aní zde nevíme, je-li jádro této pověsti pravdivé. Víme však, že při archeologických vykopávkách v nedávných letech na Moravě byla nalezena mezi předměty v hrobech z 9. století - tedy z období Velkomoravské říše - i vyrytá postava bojovníka, na jehož oděvu je vidět také takový lomený pruh se špicemi vzhůru - tedy krokev. Nemůžeme říct, bylo-li to osobní znamení tohoto muže nebo jeho rodu nebo i celého kmene, nebo jednalo-li se o pouhou ozdobu štítu.

Erb, který na předchozí stránce vidíte /stříbrný „hřeben“ na červeném štítě/, patřil ve středověku sterému moravskému rodu Boskovců, z nichž vynikl v 15. století Václav, který dal zapisovat do moravských zemských listů místo tehdy obvyklé latiny česky. Boskovci patřili od pradávna na Moravě k těm rodům, s nimiž se mohl náš král vždy spolehnut. A možná, že i onen bojovník, kterého vidíte na rytině z 9. století, patřil mezi předky Boskovců a byl už tehdy oporou velkomoravského krále Svatopluka. Ale bylo-li tomu tak opravdu, to už se asi těžko dozvíme.

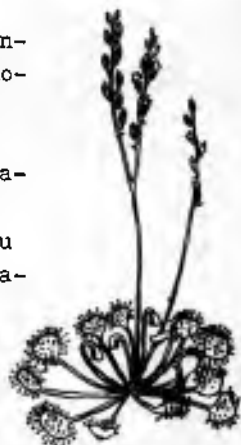
BAVORŠTÍ poslali redakci a čtenářům pozdrav ze svého zimního tábora, z kterého máme radost. Děkujeme i za všechna ostatní přání k vánocům a k Novému roku.

Řízeček pro Julii!

V listopadu vysílala německá televize československý kreslený film o masožravé Julii. Tak se jmenovala jedna květina ze školní botanické sbírky, která se nechtěla živit pořád jen mouchami.

Takové rostliny opravdu existují. A to nejen v dalekých exotických krajích, ale i u nás v Evropě.

Nejznámější je asi rosnatka okrouhlostá, kterou můžete najít na rašeliništích a v bažinatých oblastech. Její listy mají na sobě červené chlupy, které na špičce vylučují lepkavou tekutinu, lákající hmyz. Jakmile ale nějaká muška na zrádný list usedne, přilepí se a je rychle obalena okolními chlupy. V kapalině obsažený enzym pak hmyz během 24 hodin strávi.

Rosnatka okrouhlostá

Rosnatce byly dříve připisovány až zázračné léčivé vlastnosti a místy byla skoro vyhubena. Dnes je rostlinou přísně chráněnou. Ve stojatých vodách, hlavně opět na rašeliništích, můžete najít bublinatku obecnou /*Utricularia vulgaris*/. Nemá kořeny, jen se vznáší ve vodě. Mezi čárkovitě dělenými listy /jako třeba kopr/ má množství jakýchsi měchýřků, které dokáží vsát různé drobné vodní živočichy. Cestu ven jim uzavírá zpětná klapka.

K chytání kořisti používají rostliny ještě jiné způsoby. Tak např. asijské láčkovky /*Nepenthes*/ mají na konci některých listů jakési konvičky s velice hladkým okrajem, po němž hmyz /ale také malé žabky či ještěrky/ snadno sklouzne a spadne do tekutiny, nacházející se na dně nádoby. Ta obsahuje trávicí látky, které oběť během krátké doby zpracují. Je zajímavé, že existují mouchy a komáři,

jejichž larvy se právě v tomto nebezpečném prostředí vyvíjejí. Také někteří odolní pavouci žijí v konvičkách láčkovek a zmocňují se hmyzu, který spadne dovnitř. V USA roste Dionaea muscipula, která má na konci listů opravdové „pastičky“. Při podráždění hmyzem se rychle obě půlky sevřou a oběť uvězní. Takle rostlina se dokonce pěstuje jako pokojová květina!

Láčkovka

Dionaea muscipula

Všechny masožravé rostliny rostou na stanovištích, chudých dusíkem. „Loven“ si vylepšují jídelníček. Obě

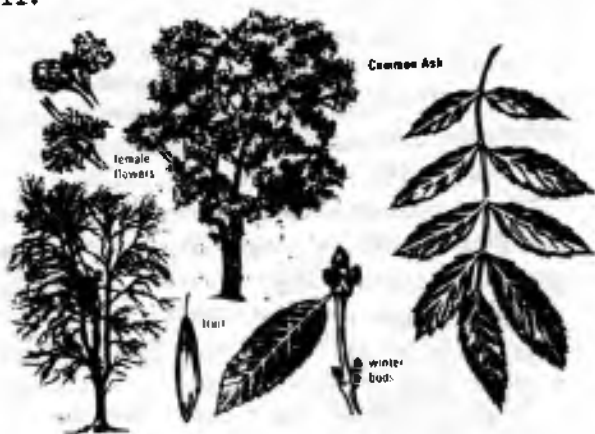
Všimněte si, jak jinak než všechny ostatní listnaté stromy se na podzim chová jasan. Duby, buky, javory - všechny během podzimu zbarví listí. Jen jasan si stále drží svůj letní tmavě zelený list. Ale jen do prvního mrazu. Pak náhle - během krátké chvíle - najednou opadá všechno listí a strom tu stojí holý, ozdoben jen kulatými černými pupeny na holých větvích a někdy i nevzhlednými zahnědlými chomáči křídlatých semen. Snad tato výjimečnost a ojedinělost byla příčinou toho, že ve starověku požíval v některých zemích zvláštní úcty: v norské mytologii byl např. nazýván stromem života celého lidstva - Yggdrasil.

V Evropě je všude průvodcem buku. Ale na rozdíl od něj dává přednost vlhkým místům, břehům potoků a řek; hojný je i v keřových porostech na mezích v polích.

Dřevo jasanu truhláří velice cení jasanové dřevo. Je tvrdé a pružné, vhodné pro výrobu různých nástrojů, topůrek k sekerám a kladivům /mnohem vhodnější než buk, protože je pružnější a "nepálí" v ruce/. Cení se i světlý jasanový nábytek a samozřejmě sportovní nářadí jako luky, hokejky, sáně a v dřívější době samozřejmě i lyže - jasanovi přecházející ánešních laminátů.

Zajímavostí jasanu je, že některé stromy jsou pouze samčí, tj. nesou pouze samčí květy, jiné jsou pouze samičí - z jejich květů po opylení vznikají křídlatá semena. Někdy se však vyskytnou i stromy, které mají obojí květy. Samčí stromy mají většinou lepší vzrůst a tvoří monutnější kmeny.

Pokud byste si chtěli ze semen vypěstovat malý jasan, nebudete zklamáni, když vám na jaře nevyklíčí. Mějte trpělivost - semeno jasanu vyklíčí pravidelně až druhým rokem.

Č I J E Z E V C I S M A D ?

"Legrační zvířata? To jsou třeba kořata,"
mínil družinový básník Péťa.

"Jme skauti, ne šofata," převzal Luděk rýmovanou
štafetu. Nic nikoho zatím nenapadlo a tak byla 'zvířecí
družina' stále bezejmenná.

Až pak svítila zase naděje. Bylo to o pololetkách. Sněhu
habaděj. Eobr vyškemral na strýci, starém trempířovi, klíče od
arubu v křivoklátských lesích. To bylo radosti! Sebraly se nějaké
ty saně-rohečky a nějaká ta prkýnka. Sraz byl na autobusovém nádraží
čili 'nábusí', jak to logicky zkrátil Karibů.

Na weekend jsem přijel za nimi. Sobotní večer byl jasný,
noc neseházel do úplňku. Erouzdali jsme ještě trochu v jiskřicím
sněhu. Hoši už znali dost hvězd a souhvězdí. Protáhli si sedmkrát
záď Velkého vozu k Severce. Novinkou byl Sirius. Pozorování přeru-
šil náhle Péťa:

"Kluci, koukejte honem, tamhle u toho houští!"

Asi 15 m od nás se pohybovala bílá skvrna. Byl to svítící, štíhlý
čumáček, ostatní, skoro metrové obrysy byly matné. Ztichli jsme
a opatrně jsme se vydali za zvířetem. Jenže ono nás zvěřilo a od-
skákelo do houští.

"Co to bylo?" šeptl kdosi.

"Já tipuju na mývala," hádal Karibů.

"Tak docela špatný tip to není," já na to, "jenže mýval je ští-
hlejší, má delší ocas a pak - tady zrovna bych ho nepředpokládal.
Další tip?"

"Heureka, už to mám!" zajíkl se za chvíli mrňavý, baculatý Ku-
líšek. "Vždyť je to j e z e v e c!"

"Přesně tak, Kuldo." - "Umíííí," divili se kluci sborem.

"A já si vždycky myslel, že jezevec přes zimu spí," nedůvěřoval
Luděk.

"Nedá se tu mluvit o zinním spánku - letargii, protože teplota tě-
la, dech a tep srdce neklesají, nýbrž o zinním klidu. Trvá různě
dlouho; při mrazech nebo vysoké sněhové pokrývce nevyleze jezevec
třeba několik dní z brlohu a tělo stravuje zásoby tuku, takže
shodí pár kilo."

"To musím poredit naší Máše, tak chce pořád zhubnout," vtipkoval
Luděk.

"Mo má, kluci, zinní spánek čeká teď na nás; zítra chceme brzo"

vyrazit na ranní mši do vsi. Pak si to tu prohlédnem všechno za světla," mínil Karibú, který si pozvolna získával autoritu rádece.

Před spaním jsem jim ještě trochu povídal o jezevci, že zrovna v tuhle roční dobu vyvede tak tři mláďata, která jsou měsíc slepá. A že rodinka žije pospoļu v dobré pohodě ; a že dokonce přijímají návštěvy příbuzenstva. Dál jsem se nedostal, protože ze spacáků se začalo oxývat oddychování a pochrupování ...

Ráno cestou ze vsi jsme se pěkně vyvětrali a horké kakao, které zatím uvařil Bobr, nám přišlo náramně vhod. Když jsme kráčeli k místu všerejšího objevu, potkali jsme v úvozu hajného.

" A helelese, skauti !" divil se už z dálky. "No vás už jsem, hoši, neviděl snaddvacet let."

" To bude asi daleko míš," řekl Kulíšek, "protože nejstaršímu z nás, tadyhle Karibú, je teprve sedmáct."

" Myslíš skauty všeobecně, ty kluku hubatá," zlobí se na oko lesní muž. "Neměl jsem s nimi špatné zkušenosti. Škodu mi tu nedělali, našince pozdravili, ba i na táborák pozvali."

Slovo dalo slovo, pověděli jsme mu o našem jezevci.

" Máš jich tu v revíru asi dvacet," a přidal se k nám. Pak jsme chytli takovouhle stopu :

" Tak to je jeho klus."

Pak jsme našli pod smrčkem takovouto jamku :

" Tak tady šel brach na latrynu," konstatoval Kulíšek.

" Správně," potvrdil Hajný. "Od jara do podzímku byste mohli narezit ještě na jinou jenu jamku." Nakreslil nám ji holí ve sněhu :

" To doluje červy, šneky a hmyz."

" My jsme se ve škole učili, že jezevec je šelma kunovitá a on se zatím zahazuje s nějakými žížalami," opovrživě pronesl Luděk.

" Což to on drobnější kořist tak do velikosti myši taky chytí," pokračoval hajný. "Jeho jídelníček je vůbec pestrý. Sladké, zralé ovoce mu jde stejně k duhu jako třeba i nějaká ta mršina."

" Takže je vlastně všežravec jako třeba prase," usoudil Péťa.

" Anebo člověk," doplnil ho Bobr.

" Člověk přece propána nežere žížaly," hajný na to. Pak přišel zase klus a pak najednou takováhle stopa :

" To prohal," zvolal Hajný.

/Pokračování/

CO NÁS SPOJUJE

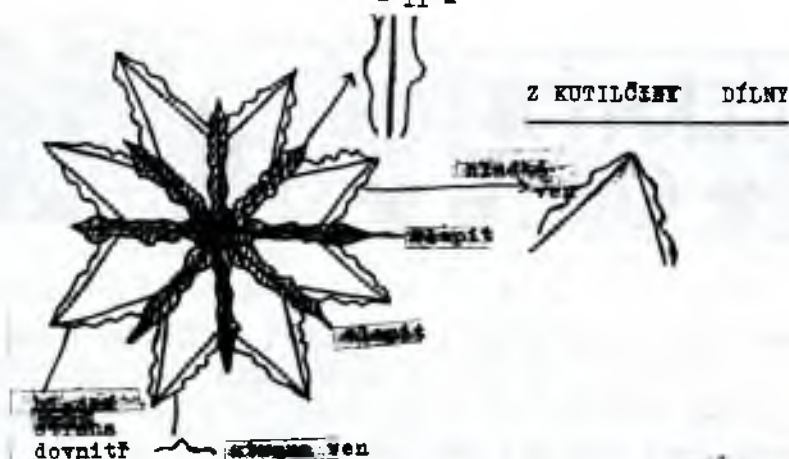
V těchto dnech vzpomene nedožítých devadesátých narozenin Pavla Eisnera, nejmilejšího syna české řeči. Zcela nepozorovaně jsme se s ním octli v Krakonošově zahradě. "Jen v ní pilně klekávejte, je v ní samé zlaté kapradí", slyšíme Eisnerův nabádací hlas. Vy však stále nevíte, co že to je - ta Krakonošova zahrada? Inu, to je zvláštnost českého slovesa, zvaná vid slovesný. Možná, že už jste si všimli jemného a přeci významného rozdílu mezi slovesy: jíti a choditi, seděti a sedati, zatknouti a zatýkati, polknouti a polykati, pomoci a pomáhati. Ta první slovesa v dvojici nazýváme dokonavá, druhá nedokonavá. Ale s tou učeností si hlavičky nenamáhejte: české sloveso, to zlaté kapradí, nechť je jen srdci pro potěchu! Vždyť sám Eisner říká, že vysvětlit slovesný vid je nad jeho schopnosti: "Postačí z první vody úplně, budete-li přesně rozlišovat: letím z kůže - lítám z kůže - lítávám z kůže - vyletuji z kůže - povyletuji z kůže - popovyletuji z kůže - co jsem se navylítal z kůže!" Tím Eisner naznačoval, jak mu bylo, když měl tuto gramatickou jedinečnost někomu vysvětlit. Přemýšlejte o tom, či zamyslete se nad tím, smějte se tomu či usmívejte se nad tím, nechte si to vyložit, ale spíš vykládat, povykládejte si o tom, porozprávějte si o tom s maminkou či tatínkem, vejděte do té Krakonošovy zahrady, vstupujte tam často, vstupte tam s přítelem a slyšte, poslouchajte, naslouchajte či poslyšte: české sloveso není pro učení, nýbrž pro radost a pro zábavu; pohrajte si s ním, zahrajte si s ním, hrajte si s ním, jako si s ním hrával nezapomenutelný Pavel Eisner.

ČESKOSLOVENSKÉ BANKOVKY 1918 - 1948. IV.

Dvacet korun s portrétem M. R. ŠTEPÁNKA. /1. strana/

Nizal

Ani v zimě neopouští Kutilku radost z tvořivé práce. Příroda, ze které si domá nanosila tolik pokladů a tolik materiálu pro svou kutivou práci - tahle příroda spí svým zimním spánkem, přikryta bělostnou sněhovou přikrývkou. A tak se Kutilka poohlédla doma: našla pár dřevěných kolíčků na prádlo, rozebrala je, jednotlivé články sestavila do kolečka a slepila. A hle, vznikla pěkná podložka pod horký hrnec. /viz obrázek/ Můžete kolíčky i nabarvit, na příklad střídat dvě barvy. A vůbec - z kolíčků na prádlo /rozebraných/ se dá sestavit mnoho věcí jako ze stavebnice. Zkuste si to !

"Bramborový" tisk posloužil Kutilce při kresbě ryby. Neznáte to ? Potřebujete k tomu syrovou bramboru a nožik, abyste si z brambory mohli vyřezat razítko. Razítkový konec /u Kutilky v podobě obdélníčku nebo čtverečku/ namáčíte do barvy a tisknete. Brambora ovšem moc nevydrží, musíte ji po několikerém použití seříznout nebo vyříznout novou. Můžete si takto natisknout nejružnější obrázky. Kdybyste měli barvu na textil, můžete si vyzdobit tričko, polštářek, vlaječku. Čím ? Inu - monogramem, družinovým symbolem, symboly skautskými, odznaky, obrázkem Vašeho oblíbeného zvířete. Podaří-li se vám něco obzvláště, pošlete nám kopii. Otiákneme !

4. NEZNAMÝ NEPŘÍTEL

Zvyknul jsem si; kluci mě mají rádi, jen jeden z nich mě nenávidí. Nevím však, kdo. Je to "podlec" - jak říká Bílý orel. Na příklad jsem si lehnul do postele na bodláky. V botě jsem našel slimáky a žížaly. Pak se bota vůbec ztratila, nastoupil jsem k vlajce jen v jedné; kluci se ovšem smáli. Později jsem ji našel napíchnutou na kůlu. Ten "někdo" mi roztrhal úplně skautský šátek, takže není k ničemu. Pokapal mi košili smílou - asi ji sebral cestařům, kteří opravují nedalekou silnici. Bylo to zvláště trapné, stalo se to v sobotu večer a já šel v neděli do kostela bez šátku a s umazanou košilí. Svetr, který mi pletla babička, jsem si nemohl natáhnout, protože mi jej "ten někdo" rozpáral. Předě máj jsem šel ke zpovědi a mimo své hříchy jsem o tom řekl knězi a zeptal se ho, co mám dělat. Doporučil mi, abych se za toho, kdo mi to dělá - asi z nenávisti - každý den pomodlil Otčenáš a ještě jeden navíc, kdykoliv mi ten neznámý nepřítel něco vyvede. Umínil jsem si, že se pomodlím i kousek růžence, aby se Panna Maria přimluvila, ať tomu "podlecovi" změkne zlé srdce. Po zpovědi se mi ulevilo a věděl jsem, že budu klidný, ať se stane cokoliv. Jedna věc mě přece jen dopálila. Měli jsme závody v běhu - před děvčaty - a najednou cítím, jak mi povoluje guma v trenýrkách. Odběhl jsem stranou, jako že už nemohu a prohlédl si gumu. Byla úmyslně skoro přestřižena. Jindy jsem našel v polévce chrousta. Bílý orel se ptal, co vyhazuji; řekl jsem, že houby nerad, takže si myslel, že vytahuji z polévky houbu - a nelhal jsem. Nejsem takový spáč jako Bílý orel a vyběhnu vždycky ze stanu první. Někdo mi natáhnul před stanem ostnatý drát. Důkladně jsem se pořezal. Měl jsem vztek a bolelo to, ale vzpomněl jsem si na radu kněze a zatím co jsem obvazoval nohu, pomodlil jsem se Otčenáš. Při obědě jsem jako ostatní hupnul na své místo a tělem mi proješla hrozná bolest. Zabořnul jsem si do stehna velký připínáček. Opatrně jsem jej vytáhnul, krev mi prosakovala - na štěstí červené - tepláky. Rána se zanítla

a já musel ke Gorilovi. Vymluvil jsem se, že jsem si to zavinil sám - také jsem nelhal, měl jsem dávat pozor, kam sedám. Bílý orel už spal, když jsem se tiše pomodlil - ležel jsem při tom na břiše - za neznámého nepřítele.

Když Gorila prohlížel naše skautské deníky, kam si píšeme, co nás učí, kreslíme a vlepujeme vylicované květiny, zavolal mě a mlčky ukázal na poslední stránku. Zrudnul jsem a zatnul pěsti. Někdo mi tam vlepil nemravivý obrázek. Fuji!

Gorila na mě soucitně pohlédl, mlčky vytrhnul list, zmuchlal jej a řekl, ať to nakreslím znovu - k vůli klukům, kteří nic netušili. Až na toho neznámého....

Večer jsem našel v posteli lístek, psaný hůlkovým písmem, ať se v deset hlásím u Gorily. Asi bude vyšetřovat, napadlo mi, a byl jsem velmi nervózní. Ihát nechci. Kolem desáté jsem tiše vyšel ze stanu a zamířil ke stanu, kde spí Gorila. Bylo pod mrakem, nesvítil měsíc ani hvězdy.

Náhle jsem podvědomě uskočil. Slyšel jsem jen zasvištění klacku, kterým mě někdo chtěl udeřit. V zápětí se pokusil nepřítel podruhé a seděl mi klackem kůži z paže. Obrátil jsem se - jsem nejsilnější ze všech kluků, vím to - ale podlý nepřítel zmizel. Zahlédl jsem jen stín jeho postavy.

Vtom vystrčil Gorila hlavu ze stanu a zvolal: "Kdo je tu?" Nemohl jsem uskočit, byl jsem příliš blízko a tak jsem mu hlásil, že mě pozval na desátou.

"Vůbec jsem tě nezval? Proč bych tě zval?" podivil se Gorila. Rozsvítil lampu a zhroutil se. "Co se stalo? Upadl jsi? Řekni - poctivě jako skaut!"

Nezbylo než mu všechno ohlásit. Jen tu modlitbu jsem zamlčel.

"Proč jsi to neřekl hned?" ptal se Gorila zamyšleně. "Svým mlčením jsi chránil špatného skauta." Oblékl se a kývnul na mne.

Vyšli jsme do noci. Gorila zamířil k jednomu velkému stanu, vešel dovnitř a posvítil si na skauta, který ležel na lůžku a měl zavřené oči. Řekl: "Zlaťáku nepřetvařuj se. Víš, že nespíš. A co ten klacek, pohozený v koutě?"

Zlaťák se okamžitě posadil na posteli: "A co?" řekl drze, "proč by tu měl být s nějakou špinavý černoš? Ať si jde mezi lidožrouty do Afriky!"

"Ticho!" zarazil ho Gorila, "nevíš, koho zaměstnával tvůj dědeček? Kdo mu vydělal na tvůj přepychový stan? Špinavý černoši! Jsi podlý člověk! Zítra sbalíš.."

Přerušil jsem ho. "Bratře Gorilo, snad bys mu měl dát možnost..příležitost..čas.. polepšit se. Zle to jistě nemyslel. Určitě se polepší..Bude o mě smýšlet jinak.. Vždyť mě ani pořádně nezná. A já ho mám rád!"

V Zlaťákově tváři se střídalo opovržení, úžas, neklid - a nakonec stud.

"Ty se ne zastáváš?" řekl se sklopenou hlavou. "Ty? Kterého jsem trápil a nenáviděl? Jak je to možné?"

/Pokračování/

Dne 7.ledna jsme vzpomněli výročí smrti Zakladatele Lorda Baden - Powella /+ 1941/.

SOUTĚŽ ~ SOUTĚŽ ~ SOUTĚŽ ~ SOUTĚŽ !

Čs.poradní sbor v západní Evropě pořádá u příležitosti 10.výročí tragické smrti studenta Jana P a l a c h a literární soutěž s námětem

"KDO BYL JAN PALACH ?"

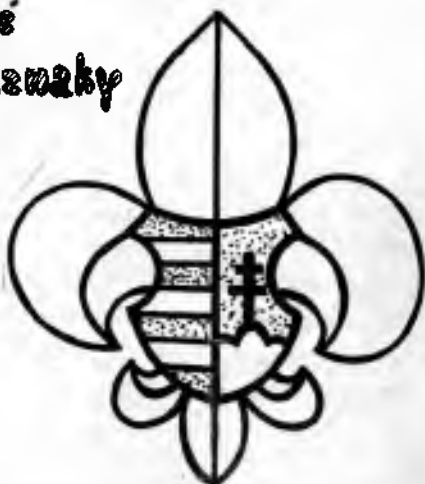
Soutěže se může zúčastnit mládež československého původu ze všech zemí.Článek /pojednání/ můžete napsat česky nebo slovensky -nebo v řeči země,kde žijete.Články v mateřštině budou mimořádně odměněny. Rozsah : pro mladší skupinu do 14 let přibližně 50 řádek, pro starší od 15 do 18 let přibližně 80 řádek.

C E N Y : skupina mladších:I.cena DM 50, II.cena DM 30, III.cena DM 20 ; skupina starších: I.cena DM 100, II.cena DM 50,III.cena DM 25.Vítězové obou skupin dostanou mimoto po knížce exilového autora s věnováním.

Článek či pojednání je nutno poslat do 31.3.1979 na adresu : Čs.poradní sbor pro západní Evropu, Postfach 86 07 32, D-8000 München 86. K soutěžní práci připojte vlastnoruční prohlášení tohoto znění : "Prohlašuji,že jsem literární práci sestavil/a/ bez jakékoli pomoci."Podpis.- Rodiče nebo přátelé mohou ovšem soutěžícím poskytnout různé informace a prameny. O cenách rozhodne porota. Nejlepší práce budou otištěny v krajském tisku.

Tak skautiči a skautky,chopte se pera ! Mnoho úspěchu přeje vám
redakce TAM-TAMU.

Skautské
odznaky

Rumunsko /oba svazy t.č.zakázány/ Maďarsko

Začátkem minulého měsíce vydal SKAUTED, skautská edice Českého a slovenského exilového skautingu v Evropě za spolupráce s vydavatelstvím KONFRONTACE první knihu pro exilovou mládež

Radek Kučera : T Á B O R B U B Á K Ů .

Knížka se snaží o vyplnění mezery ve vydavatelské činnosti exilových nakladatelství. Stále totiž není vydáváno dost knih pro exilovou mládež. To ale neznamená, že by si Tábor Bubák nemohli se zájmem přečíst i dospělí. Kniha není určena jen světlušká a vlčatům, ani jen skautkám a skautům či skautským činovníkům. Těm všem je připomenuta jejich vlastní příhoda z letních skautských táborů. Všem ostatním čtenářům přiblíží radostný život naší skautské mládeže, život plný romantiky, dobrodružství, návratu k přírodě. A zatouží-li některý malý čtenář po přečtení této knížky stát se sám skautem, potom brány českého a slovenského skautingu jsou pro něj otevřeny a autor této milé knížky může být určitě spokojen. K obsahu knihy jen krátce :

Jeden z účastníků Tábora Bubáků - šestník Pinkusárek - popisuje napínavá dobrodružství, která prožije celý tábor s tajemným Ohnivým X. Ale více již nesmíme prozradit ...

Cena : 19,- SFr.

Objednávky ze Švýcarska v naší redakci, z ostatních zemí :
SKAUTED, Postbus 2480, 3500 GL Utrecht, Nederland

PRÁVĚ VYŠLY ODZNAČKY NAŠEHO EXILOVÉHO SKAUTINGU k připevnění na skautský klobouk, baret, na klopu kabátu a hlavně na čeně. Jsou smaltované, lilie zlaté v zeleném poli. Cena SFr 2,50 + porto. K objednání v redakci nebo u Vlka /odd. Bern/.

~~Další vydání: Brno, SKAUTSKÉ VÝLETY 2000/1/2-5,- + porto.~~

Uzávěrka únorového čísla je v úterý dne 6.2.1979.

Redakční kruh Tam-tamu : Cookie, Pirátka a spol.

Předplatné činí pro čtenáře z CH Fr 14,- z ostatní Evropy DM 17,-

Bankovní spojení : ze zámoří \$ 10,-

Schweizerische Volksbank Murten, Konto 30/10771/33 - Tschechoslowa-
kische Pfadfinder. Postscheckkonto banky 17-000 Fribourg /Schweiz/.

Čtenáři z Německa mohou použít též konta v BRD :

Rüsselsheimer Volksbank, BIZ 500 930 00 , 6090 Rüsselsheim,

Kto.Nr.200845.02 Tschechoslowakische Pfadfinder i.d.BRD.

A.Z. 3000 Bern 1

Postretouren an :

Postfach 295

CH-8021 Zurich 1

Verband der

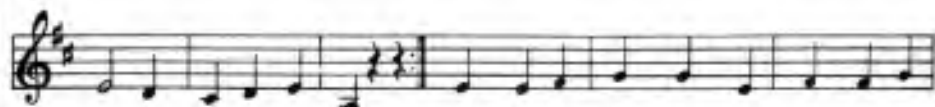
Tschechoslowakischen

Pfadfinder in der Schweiz.

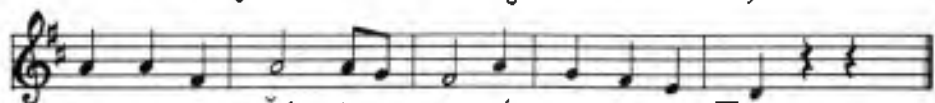
Žá-dnej ne-ví...

Žá-dnej ne-ví co sou Do-ma-žli-ce, žá-dnej

ne-ví ,co je to Taus. Taus je to ně-me-cky, Do-ma-žli-

ce čes-ky. Žá-dnej ne-ví , co je to Taus.

